

Egyik szeme az állaton, másik a bírón

Az ifjú holsteintenyésztők országos felvezetőversenyének a kiállításon dolgozó felvezetők munkája volt az apropója. Az állatokat elő kell készíteni a felvezetésre, márpedig annak is megvannak a maga szabályai. Először is, az állatot ki kell venni a tenyésztésből, majd kézhez kell szoktatni, hogy a bírálatokra le lehessen mosni, meg lehessen nyírni, hagyja rátenni a kötőféket... E foglalatosságok során manapság ritkaságszámba menően szoros kapcsolat alakul ki ember és állat között.

„A versenyen úgy kell felvezetni az állatot, hogy a lehető legkedvezőbb képet kapja róla a bíró, aki a felvezetés színvonalát és szabályainak a betartását is értékeli. A felvezető egyik szeme az állaton, a másik a bírón kell hogy legyen” – vezette be a 28. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok közönségét a felvezetők tudományának alapjaiba Hódmezővásárhelyen az Ifjú Holsteintenyésztők Országos Versenyén Berkó József, a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének közép- és északkelet-magyarországi területi igazgatója, küllemi bíráló a szeptember 25-ei rendezvényen.

Három fiatal lány mérte össze a tudását, akik egy-egy borjút vezettek kötőféken a versenyre ideiglenesen elkerített területre. A küllemi bíráló utasításait követve úgy igazították az állatokat, hogy a fejük és a faruk egy vonalban legyen. Így feszes lesz az állat háta, a feje nem mozog, és olyan hatás érhető el, mintha „úszna” a levegőben. A feladat végrehajtásához a fiataloknak tudnia kell, hogy hol fogják és hogyan tartásuk a kötőféket, hogy irányítani tudják vele az állatot. Feladataik egyike az volt, hogy a bíró szavára kétszer is azonnal megállítsák az állatot. Fontos bírálati szempont, hogy a feladatok végrehajtása során hogyan állnak az állat lábai, megfelelő-e a nyitottságuk.

„Fiatal koruk ellenére évek tapasztalata látszott a felvezetők munkáján. Egyensúlyban, harmóniában dolgoztak az állatokkal, kiválóan kontrollálva végezték el a feladatokat” – foglalta össze a verseny tapasztalatait Berkó József az eredményhirdetés során.

A nyertes a helybeli Banga Zsanett lett, a Szegedi Szakképzési Centrum Vasvári Pál Gazdasági és Informatikai Technikum 11. osztályos tanulója, aki a Hód-Mezőgazda Zrt. Fésűs névre hallgató, holstein-fríz szűz üszőjével vett részt a versenyen. Tíz éve foglalkozik felvezetéssel, de az idei kiállítás előtt egy hónapot gyakorolt az állattal délutánonként, iskola után. Korábban is indult a versenyen, volt már második helyezett, de most állhatott először a dobogó felső fokán. Mint mondta, gyerekkora óta hozzá van szokva az állatok közelségéhez. Édesanyja a kiskunfélegyházi Kiskun Farm Kft. telepvezetője, ő is ott és a Hód-Mezőgazda Zrt. vajhádi telepén szerette meg az állatokkal való foglalatosságot.

Első helyezettként egy holstein-fríz borjú volt a díja, amit a kiállítás szervezője, a Hód-Mezőgazda Zrt. ajánlott föl.

A második helyezett a szintén hódmezővásárhelyi illetékességű Kiss-Molnár Zsuzsanna lett, a harmadik az úgyszintén vásárhelyi Kovács Boglárka. Nyereményük egy-egy bárány a szervezőktől. Mindhá-



Banga Zsanett: tanult szakmám, a közgazdaság mellett is folytatom a felvezetést

rom versenyző ajándécsomagot is kapott.

Külföldön több tucat versenyző is megmutatja a hasonló versenyeken, hogyan ért az állatokhoz. Itthon, talán az iskola miatt is, kevesebb a versenyző. Korábban többen neveztek, ami a Hód-Mezőgazda Zrt. és a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete által rendezett állatfelkészítő nyári táboroknak volt köszönhető. A helyben és Debrecenben tartott táborokban a szervezők helyszínt, állatokat és felszerelést biztosítottak a felkészüléshez, és a résztvevők a tábor végén bemutatták a tanultakat.

„A mai verseny nyertese kétszer is volt a táborban” – jegyezte meg Kőrösi Zsolt, a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének tenyésztésvezetője, küllemi bíráló.

Arra a kérdésre, hogy vajon miért ilyen kevés a versenyző, azt válaszolta, hogy a felsőfokú oktatás szerteágazóvá vált, és ennek során megszűnni látszanak az olyan klasszikus szakok, mint a növénytermesztés, az állattenyésztés vagy gépészet. Az egyetemeken informatikát, közgazdaságtant és számos más tantárgyat oktatnak, és a végzett fiatalok közül kevesen választják a mezőgazdaságot. A gondozóktól a vezetőig folyamatos a szakemberhiány a telepeken, munkaerőhiány van az ágazatban.





„Próbáljuk mozgatni a területet, hogy állatokkal is foglalkozzanak a gyerekek. A holstein-fríz népszerűsítjük az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon is” – mondta el Berkó József.

„Felkérésre szívesen elmegyünk iskolákba,

általános iskolától egyetemig, hogy előadást tartsunk. Az általunk tartott órákon a szakma technikai fejlődését is bemutatjuk; tehát a számítástechnika és a robottechnológia alkalmazását is. A számítógép már mindenütt jelen van – de az állatot nem szabad elfelejteni.

ni. A jövőt a számítástechnika ötvözése jelenti a hagyományos értelemben vett szakmával” – tette hozzá *Sebők Tamás*, a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének közép-magyarországi területi vezetője, küllemi bíráló.

Császi Erzsébet

Gyöngytyúk és galamb levesnek

A magyar ember leveses – a kiállításon tartott baromfiárverés újból beigazolta ezt a megállapítást.

Szellemes anekdotákkal és viccekkel színesítették a kétszáz forintjával emelkedő licitösszegek gyors sorolását a baromfi-kiállító csarnokban. A szeptember 25-ei árverést *Asztalos Sándor*, a Hód-Mezőgazda Zrt. kontrollingvezetője vezette a Baromfi-beutató Csarnokban. Mint mondta, jó



Asztalos Sándor: a jó ár tovább növeli a fajtatulajdonos presztízsét

hangulatot kell teremteni, amikor virtusból vásárolnak az emberek, úgy könnyebben belemennek a játékba. Stílusa laza, könnyed, szereti pörgetni az árverést. Ennek megfelelően jól megtűzdelte a „show”-t mosolygásra és nevetésre ingerlő történetekkel, amiktől jó vásárrá, már-már játékká vált az árverés.

Az érdeklődők előre megkapták az árverésre szánt madarak listáját, amiben a szárnyasokat felnevelő gazdák és cégek nevét is feltüntették. Ez alapján akár a gazdaságoknál is megvehették volna az állatokat, mégis inkább eljöttek az árverésre licitálni. Ez afféle virtuskodás vagy erőpróba a licitálók számára, hogy lássák, kinek mennyire kellenek a kinézett szárnyasok, ki meddig hajlandó elmenni a licitben, osztotta meg gondolatait a vezető.

Az induló árak korrektek. A fajtatulajdonosok és a szakemberek előzetesen

megállapodnak a legalacsonyabb elfogadható árban, ez lesz az induló licit. Ezt azért is muszáj meghatározni, mert az árverésre jó szemű emberek jönnek, akik tisztában vannak az állatok értékével, és nem jó, ha túlárzás miatt mégse kelnének el. Viszont ha jó árat adnak értük, az tovább növeli a fajtatulajdonos presztízsét – mondta el Asztalos Sándor.

Idén 32 tétel „került kalapács alá”: két pulyka-, egy kacs-, egy libatétel, kakuktként két nyúltétel, a többi tyúk. A hatosával kínált tyúktételek induló ára nagyrészt 7 ezer forint volt, és volt, amelyik tétel 25 ezer forintig is felment, néhány azonban nem kelt el.

Egy fiatalember húsz gyöngytyúkra licitált, és meg is vette a tételt. Látna, hogy társaságában lévők közül többen is szívesen gratulálnak neki a vásárhoz, megkérdeztem tőle, hogy milyen gazdasága van otthon, hová kerülnek a gyöngyösök, de ő



Kurusa Tamás: gyöngytyúkból készíthető a legfinomabb húsleves

elhárította a kérdést. Viszont helyette egy másik fiatalember válaszolt, mondván, az ő nevében licitált a barátja. Elmondta, hogy falun élnek, és úgy határoztak, belevágnak a tyúktartásba. A miértjét firtató kérdésemre azt válaszolta, azért éppen gyöngytyúkot vett, mert abból készíthető a legfinomabb húsleves. Egyelőre ennyi tyúkot elegendő-



Kiss László: a meglévő állományhoz vásároltam további 6 kopasznyakút

nek tart, mert szeretné jól kontrollálni az állományt. Szülei annak idején tartottak tyúkokat, és tőlük kap ketrecek a frissen szerzett jószágoknak. Elmondta azt is, hogy korábban húsmarhával foglalkozott, magyartarkát és charolais-t tartott, de 4 évvel ezelőtt felszámolta az állományt. Végül elárulta, hogy *Kurusa Tamásnak* hívják, és hogy a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgató-helyettese.

Erdélyi kopasznyakú fehér tyúkokat vásárolt a debreceni *Kiss László*, aki foglalkozására nézve nyugdíjas. Az általa megvásárolt hat baromfi induló ára szintén 7 ezer forint volt, a licit 17 400 forintot állt meg. Ennyit is szánt rá, többet nem lett volna hajlandó rááldozni. Körülbelül 100 tyúkot tart, de nem otthon, hanem Berettyóújfalun, 44 kilométerre az otthonától. Két-három naponta megy ki a jószágokat gondozni. Ahogy ő nevezi őket, „nyuska” nyakú tyúkjai vannak. Más néven palóc tyúk, parasztyúk, kopasznyakú vagy fodros tyúk néven is ismertek, mondta el állományáról. A tyúkokat a család ellátására tartja. Pontosabban, csak a szárnyasokat fogyasztják el ők maguk, a tojást „az asszony elsózza”. Galambokat is tart, húsgalambokat. Nemcsak divatosak és jól költenek, hanem finom levest lehet főzni belőlük, nagyon szereti a család.

Cs. E.

Eltaktikázott licitálás

Az afrikai sertéspestis és még inkább a rendkívül alacsony felvásárlási árak csökkentették a sertéshizlalási kedvet, ami az érdeklődésen is megmutatkozott Hódmezővásárhelyen. Bár sokan ültek a lelátón a sertésárverésen, és a katalógusban is többen bejelöltek néhány állatot, üzlet nemigen kötött. Az árverést, ahogy évek óta, idén is *Székely Pál* nyugalmazott osztályvezető és *Csóka Lajos*, a Magyar Fajtatiszta Sertést Tenyésztők Egyesülete elnökségi tagja vezették.

Nagy József, a Magyar Fajtatiszta Sertést Tenyésztők Egyesülete törzstenyésztőjének tájékoztatása szerint az árverésen négy kansüldőt (kikiáltási áruk 350 ezer Ft), 37 kocasüldőt (kikiáltási áruk 80 ezer, illetve 70 ezer Ft), egy szoptató kocát és 15 malacát (kikiáltási áruk 100 ezer Ft) és hat választási malacot (kikiáltási áruk 60 ezer Ft) kínáltak eladásra. Az árverésre öt tárcsát vásároltak az érdeklődők, azonban csak négyen szálltak versenybe közülük. A kansüldőkre senki, a kocasüldőkre csak egy vevő licitált, a választási malacokra nem érkezett ajánlat. A szoptató

kocára és malacaira többen pályáztak, de az eltaktikázott licitálás miatt csak egy ajánlatot tudott elfogadni az árverés vezetője.

Az árverésen végül nem érkezett ajánlat sem a négy kansüldőre, sem a választási malacokra. Az egyetlen kocasüldőre licitáló három magyar nagyfehér kocasüldőt vásárolt, mindhárom állatért 80-80 ezer forintot fizetett. Kikiáltási áron, 100 ezer forintért kelt el a szoptató koca a 15 malacával.

Bár a lelátók megteltek, és mellettük is sokan figyelték érdeklődve az árverést, azonkívül sokan jegyzeteltek és láthatóan az állatokról beszélgettek, licit alig érkezett. Talán még sosem volt ennyire gyenge árverés, amin ilyen kevés állat kelt volna el. Az egyetlen vásárló már előre kinézte a megvásárolt csoportot, és annak ellenére kitartott mellette, hogy a csoport a drágább állatok közé tartozott.

A szoptató koca és malacai esetében a három licitáló egymással volt elfoglalva. Az árverést vezető már majdnem kimondta, hogy „harmadszor”, amikor az egyik licitáló



felemelte a tárcsáját. A leütés pillanatában a két másik licitáló is felemelte a tárcsáját.

„Az árverést vezető szerint azonban már későn. Mire vártak?” – tette fel a kérdést a „kalapácsos ember”, ezért a szabályoknak megfelelően saját jogkörében döntötte el, hogy a szoptató koca és malacai melyik árverező tulajdonába kerüljenek, idézte föl a történeteket Nagy József.

Vadászat után öltözzünk át!

Öt ország, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia és Ukrajna magyar anyanyelvű állatorvosainak részvételével Hódmezővásárhelyen tartotta elnökségi ülését a Magyar Állatorvosok Világszervezete. A találkozó fő témája a 2021. november 12–13-án Ólublón (Szlovákia) rendezendő nemzetközi szakmai konferencia volt, de természetesen szóba kerültek napjaink állategészségügyi kérdései is, mondta el lapunknak *Sziebert Gergely* elnök.

A Magyar Állatorvosok Világszervezete az anyaországban és a világ más országaiban élő magyar állatorvosok által 1997-ben életre hívott szervezet. Alapítója *Szieberth István*, 2019 óta *Sziebert Gergely* az elnöke. A közös konferenciák szervezése mellett a Múzeum 1956 Emlékére Alapítványt működtetik, továbbá számos esemény, például az Állatorvostudományi Egyetem TDK-jának a támogatói.

Mint az elnök elmondta lapunknak, bár a világszervezet az afrikai sertéspestissel kapcsolatban nem tesz közzé közös állásfoglalást, mert azt minden ország a saját



Sziebert Gergely: a legfontosabb, hogy megvédjük házisertés-állományainkat

hatáskörében kezeli, az ólublói konferencia plenáris napjának egyik legfontosabb témája az ASP lesz. Elhangzik egy általános előadás magáról a betegségről és magyarországi kezeléséről, illetve felkért hozzászólók ismertetik saját országuk járványkezelési technikáját.

A szakember szerint a jelenlegi helyzetben az a legfontosabb, hogy megvédjük a házisertés-állományokat. Ebben komoly szerep hárul az állatorvosokra, mert nekik

kell betartatniuk a telepek járványügyi zártóságát. A vaddisznók esetében ritkítani kell az állományokat, a hatóságok által elrendelt úgynevezett diagnosztikai kilővések ezt szolgálják.

Sziebert Gergely felhívta a figyelmet az állategészségügyi szolgálat által előírt, egyrészt személyi, másrészt állatforgalmi korlátozások betartására. Ezeket, mondta, nem azért írják elő, hogy pluszkiöltséget okozzanak velük a gazdáknak, hanem kimondottan azért hozták őket, hogy a házisertés-állományokat meg tudjuk óvni a vírustól.

Arra is nyomatékosan felhívta a figyelmet, hogy sok állattartó vadászik, illetve valamilyen módon kapcsolatban áll a vadgazdálkodással. Az ő esetükben minden tekintetben szét kell választani a vadászati tevékenységet az állattartó tevékenységtől.

„Vadászat után öltözzön át a gazda, és azzal az autóval se menjen be a telepre, amivel vadászni volt!” – osztotta meg végül ezt az apróságnak tűnő, mégis nagyon fontos információt Sziebert Gergely.

BBE